

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Qvadriga Pietatis

Bebius, Philippus

Coloniae, 1616

3. Speculum Operum Christianorum Francisci Borgiæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55113](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-55113)

TRACTATUS
DE
CHRISTIANIS
OPERIBVS

Authore

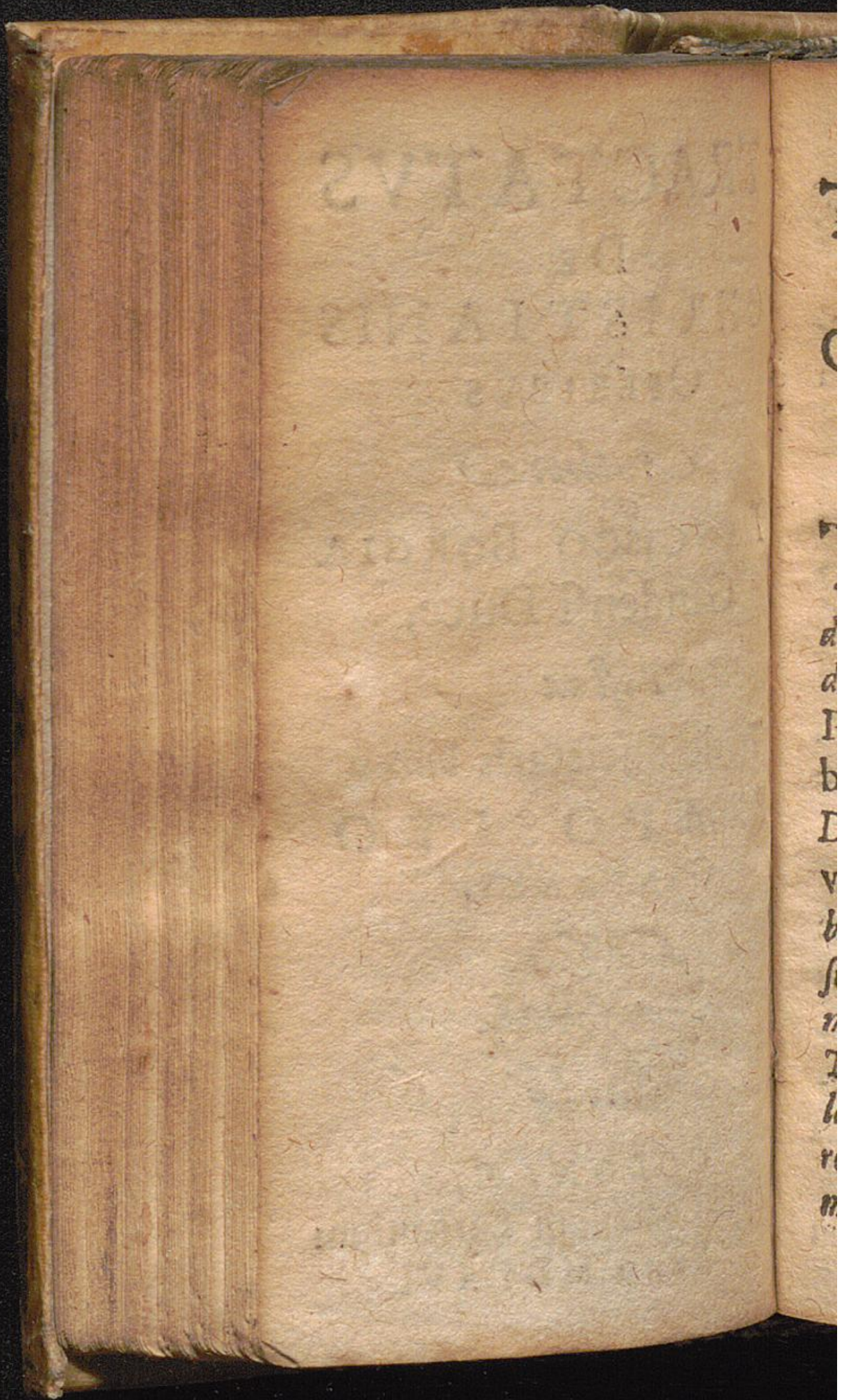
FRANCISCO BORGIA
Gandensi Duce,

Postea

Tertio Societatis IESV
PRÆPOSITO
GENERALI.

COLONIÆ,
Apud Conradum Butgenium
ANNO MDCXVI.

TRACTATUS

DE

CHRISTIANIS

OPERIBVS

ARGVMENTVM.

Tria sunt, quibus exerceri animam conuenit, ut eius opera in diuina Maiestatis conspectu ascendere mereantur. Ea uero sunt: Primum, ut se in singulis rebus confundat: Secundum, ut Deo gratias agat: Tertium, ut aliquid à Deo petat. Quibus quidem etsi in omnibus uti possit, nos tamen ea his solum accommodabimus qua quotidiana sunt. Tu uero, Lector, ex his possis facile intelligere, quemadmodum te in reliquis gerere debeas. Ut ergo à primis incipiamus.

Cum te manè vestibus induis.

Confusio.

Confundere, quod te induas, cum Christus in cruce nudus tua causa sit.

Gratiarum actio.

Gratias age, quod nostram ille humanitatem pro nobis induit, quos sciebat quam essent beneficio tanto futuri ingrati; quodque nos gratias quam sepe lacerauimus, veste induit.

Petitio.

Petas autem, vt quando te induens, nudum vestis, sit ei gratum hoc misericordiae opus, atq; id cum per eam ignominiae vestem obtestare, qui ab Herode indui iussus est.

Cum

Cum audiendi Sacri causa
templum adis.

Confusio.

Quod Deum, imperfectus
ipse, laudaturus templum ad-
eas, quem perfecti Angeli
perpetuò laudant.

Gratiarum actio.

Quod cū ex eius domo pec-
catis abstractus tā sæpe abie-
ris, reuocat ille tamen toties
te, & stans ad ostium pulsat.

Petitio.

Vt per eam charitatem, qua
beatissima Virgo filiū in tem-
plo præsentauit, tu Deo præ-
sentari, & Spiritus sancti tem-
plum effici merearis.

Cum oras.

Confusio.

G 5

Consi-

Considera tuorum peccatorum multitudinem, & cum Publicano dic: Deus propitius esto mihi peccatori. Luc. 18.

Gratiarum actio.

Quod pro te Christus orarit, idque impetrarit, ut cum tu oras, exaudiaris.

Petitio.

Vt per eam orationem, quam in deserto pro peccatoribus fudit, ea dignetur dona concedere, quæ nos oratione Dominica petere iussit: recitabis vero eam semel.

Cum Sacrum audis.

Confusio.

Quod ad id te negligenter præparaueris, ut Deo in sacro assisteres, quodque beneficii huius continuatio, quæ te debuit

magnopere permouere, vt
magnificias, (est enim immē-
sa Christi charitatis argumē-
tum) ipsa negligentem, adeo-
que ingratum reddiderit.

Gratiarum actio.

Quod te Angelum efficit,
si viuā eum, quem adoras, fide
confiteris. Est enim Angelo-
rum Deo assistere, eumque si-
ne intermissione laudare.

Petitio.

Vt per illud sacrificiū, cuius
hoc monumentū est, sui san-
guinis tibi merita impertiat,
tibiq; huius sacrificij virtute
eā lachrymarū copiā det, qui-
bus peccata abluas, faciatque
vt mortuo in te veteri homi-
ne, cum Christo resurgas.

156 *De Christianis*

Cum mensa affides.

Confusio.

Quod eius pane vesceris, cui infidelis, & ingratus fueris.

Gratiarum actio

Quod te, cum ipsius inimicus esses, hactenus enutrierit.

Petitio.

Vt per eum amorem, quo in deserto turbas paucis panibus saturauit, suae gratiae panete quotidie pascat.

In negotijs quae ad nostram, vel proximi utilitatem pertinent.

Confusio.

Quod nos nostram, vel proximi causam Deus agere velit, qui nobis ipsi, atque alijs saepe

pe

pe detrimēti causa fuerimus:
cum p̄sertim tanti momenti
sit proximorum utilitati stu-
dere, vt ea causa Christus in
mundum venerit, vt nostram
videlicet & proximorū cau-
sam ageret.

Gratiarum actio.

Quod cum his ipse negotijs
nihil indigeat, ita ei tamen,
quasi indigeret, grata sunt.

Petitio.

Vt per eam charitatem qua
dixit: *in iis oportere se esse, quae
sui patris essent*, eam nobis gra-
tiā concedat, vt in his semper
simus, quae ad eius gloriam, &
honorem pertineant.

Cum vesperi oras.

Confusio.

Quod Deum alloqui debeas, quem trementes dominationes, & potestates adorant.

Gratiarum actio.

Quod ad ornandum animum nobis dans iubet, ut a se petamus.

Petitio.

Ut per eam voluntatis suae cum Patris voluntate confessionem, qua in horto sanguine sudans Patri dixit, *Nō quod ego volo, sed quod tu.* Matt. 26. diuinæ voluntati conformemur & in vita, & in morte esse mereamur.

Cum coenas.

Confusio.

Ob negligentias eo die commissis.

missas: quare dolens comede,
& dic cum propheta: *Fuerunt*
mibi lachrymæ meæ panes die ac
noctæ. Psal. 41.

Gratiarum actio

Quod de prandij benefi-
cio ingrato coenam præpara-
uerit.

Petitio.

Vt per eam charitatem, qua
se in vltima coena in cibum
dedit, nos præparet, vt se hu-
militer recipiamus, eiq; sem-
per charitatis vinculo con-
iuncti simus.

Cum oras cubitum iturus.

Confusio.

Quod cum Christus in cru-
ce tanto & amore, & dolore
pro te preces s[er]uauerit, tu ta-
men

men parum ames, parumque
doleas.

Gratiarum actio.

Quod moritur ille, & tu
vivas.

Petitio,

Vt per eum dolorem quem
sensit ipse quidem moriens,
eius vero mater morientem
aspiciens, id nobis concedat,
vt & in morte nostra mortis
ipsius recordemur, & prop-
ter ipsius mortem nostra sit
æterno Patri accepta.

Cum te noctu vestibus exiis.

Confusio.

Quod requiescere in lecto
vis, idq; exiit vestibus, cum
pro te Christus & indutus ve-
stibus somnū ceperit, & vbi
caput

caput reclinaret nō habuerit.

Gratiarum actio.

Quod ijs quæ pro te passus est, tibi veterem hominem exuerit.

Petitio.

Vt per eum do'orem quem sensit cum vestibus crucifigē-
dus exueretur, nos malis mē-
tis habitibus, & motibus ex-
uat, vt nudi rebus terrenis
crucem amplectamur, atque
in cruce morientes nuptialē
vestem mereamur, quam præ-
parauit æternus Pater dili-
gentibus se.

**FINIS PRIORIS
EXERCITII.**

*Quia vero longum esset ex-
ercitii huius formam ad omnia
nostra*

nostra opera accommodare, hac
satis sint, ex quibus, quemad-
modum reliqua, ad hanc normā
exigenda sint, facile colligi pos-
set. Quod si cui placet in ceteris
etiam exerceri, hac, quae sequi-
tur, forma uti poterit.

Cum stat.

Meminerit stantis anteu-
dicem Christi.

Cum sedet.

Sedentis Christi, cum eil-
ludentes impij dicerent:
Aue rex Iudæorum.

Cum ambulat.

Per Samariam transeuntis,
itemque in Caluariae montem
ascendentis.

Cum defatigatur.

Defatigati ex itinere, & su-
per

per fontem sedentis.

Cum equo insedit.

Vecti asino, atque Hieroso-
lymam ingredientis.

Cum agros inuisit.

A Egros sanantis.

Cum eius bona opera reprehenduntur.

Accusationis Iudæorum, &
murmurationis, quod Chri-
stus in Sabbatho curaret.

*Cum ei ab aliquo asperius re-
spondetur.*

Eius responsionis, Sic respō-
des Pontifici? eius etiam cola-
phi, quem in Christi faciem
sacratissimum impius mini-
ster impegit.

Cum fame premitur.

Eius quam in deserto pas-
sus est.

CUR

164

De Christianis

Cum friget.

Argentis in præsepio Christi.

Cum sinit.

In Cruce sitientis.

Cum excitatur à somno.

A suis discipulis, cū in nauis dormiret, excitati.

Cum in aduersis deseritur ab amicis.

A fugientibus discipulis destituti.

Cum discedit ab amicis.

A Virgine ad passionem abeuntis.

Cum eius bonis operibus detrahatur.

Detractionis Iudæorum, cum dicerent: In principe demoniorum eiicit demonia.

Cum publice contumeliam patitur

Operibus. 168

Producti ad populum à Pi-
lato, dicente: *Ecce homo.*

Cum falso accusatur.

Accusati in domo Cayphæ.

Cum iniuriam patitur.

Ad mortem iniquissimè
condemnati.

Cum dolore aut morbo gravatur.

Flagellis cæsi ad colūnam,
spinisque caput cincti, atque
in crucem addicti, vbi à plāta
ped s. ad verticem non erat
in eo sanitas.

*Denique cum morti propinquus
est.*

Morientis Christi recorde-
tur, atque in Patris manus
spiritum commendantis.

*Atque ita in omnibus Christo,
quem similia aut fecisse, aut pa-
ti meminit, sese offerat. Ita ex
his.*

his, & similibus effectibus, magnum, qui se ex charitate huius modo diligenter exercebit, fructum referre poterit.

Porro quia haecenus fere exteriorum rerum exempla posita sunt de interioribus non nihil etiam addendum putauimus: idque in spiritualium praesertim virorum gratia qui non tam corporis quam spiritus molestias, & labores sentiunt.

Cum igitur a se datum ex charitate consilium videt a proximo non recipi: meminerit Christi etiam consilia fuisse a plerisque spreta.

Cum offendi passim Deum vides aegre fert: vehementer commotum Christum ex templo vendentes, atque euentes aliquando

quando eiecisse recordetur.

Cum videt spiritualem aliquem amicum virtutis viam deserere: quid Christus senserit, cum Iudam vidit veritatis viam deserentem.

Cum considerat, quam pauci sint pastores in domo Dei, qui suo pro dignitate munere fungantur: quid senserit Christus cum dixit: *Messis quidem multa, operarii autem pauci.* atque ea causa quantum fleuerit.

Cum dolet ob defectus proprios: vidisse Dominum eos antequam essent, & doluisse.

Cum videt collapsum aliquem ex perfectionis statu: quam Christus agere tulerit casum Petri, qui se antea fuisset

set

set. cōfessus Filiū Dei, & tri- scip
figuratum in monte vidit tem

Cum tentationibus pre- pote
tur: quas Christus tulerit dula
deserto.

Cum videt malis bonorum dict
societatem displicere: qu- Alio
nimo Christus fuerit cum pote.
rasenos, ad quos bonitate, Cu
charitate permotus venerit mor
rogantes videret, vt ab ill- luist
rum ipse finibus discederet. pau
prof

Cum dolet ob proximū C
cuius peccata: cogitet appo
pinquantem Christum Hiero tum
solymorū ciuitati super eam Chr
fleuisse. vt q

Cum imperfectam fidem ha C
bere quenquam videt: memi pher
nerit dicentem Christum di olim
scip

scipulis, qui ob incredulitatem
dæmonium eijcere non
poterant: *O generatio incre-*
dula, usquequo patiar vos?

Cum irrident bonos mali:
dictum esse Christo in cruce,
Alios saluos fecit, seipsum non
potest saluum facere.

Cum hi qui malè vixerant,
moriuntur: magnopere do-
luisse Christum videntem
paucis huius esse sanguinem
profuturum.

Cum sibi deuotionis spiri-
tum deesse sentit: dicentem
Christum, *Deus, Deus meus,*
ut quid dereliquisti me?

Cum Dei quis nomen blas-
phemat: vidisse id Christum
olim, & doluisse.

H.

Cum

170 De Christianis

Cum se familiaritate Dei p
 lari sentit, eiq; cupit esse q
 coniunctissimus, aut cūle hui
 vite periculis eripi optat, q
 ta illa fuerit Christi charitas
 cum Patrem pro re hac ita o
 raret: Pater, pro eis rogo, ut
 omnes sint, sicut tu Pater in me
 & ego in te, ut & ipsi in nobis
 vñ sint. Hac, inquā, ita cogit
 da, & cū quid accidit, id in me
 ten: reducendū q̄ Christus in
 mili statu cōstitutus senserit, et
 que quod nos vel agimus vel p
 riter offerendū. Quā in re
 dulā quisq; debet operā ponere
 et solitā, salutis occasio
 oblatā eripi sinere: alioquin
 solū turpis negligentia, sed et
 insignis erit ingratitude no
 si q̄

si, quae tam facile possumus assequi
 bona, parui faciamus. Quare te
 oro, moneo, atque hortor, o animus,
 quaecumque es, ne tantum bonum ne-
 ligas, sed cogites quod sit facile, quod
 a te exigat Deus, quanta vero la-
 giri cupiat. Petit enim ex te, quae ei-
 iam ipso non petente fuerat factura:
 Et ambulandum enim est, et con-
 dendum, et laborandum, et agrotan-
 dum denique ac moriendum. Quae tria
 et eiusmodi cetera, si tua aut nullo
 di causa agas, vel patiaris, praeter
 quam quod et laboriosa erunt,
 nullum ex his fructum referes: si au-
 tem Christi amore agas ac feras,
 et erit tibi leuior labor, (recreat
 enim Christus pro se laborantes) et
 ubi ipsa transacta erunt, premium
 accipies, quod nec oculis vidit,

nec auris audiuit, nec vlla potest lingua enarrare. Quia
committendum nullo modo est, et
tantam culpa nostram felicitatem
amittamus: sed in id potius
virtutibus incumbendum, ut Christi-
anum in omnibus imitemur. Ita
fiet ut illa nos subinde vel
consolentur: Qui sequitur me
non ambulat in tenebris, sed
habebit lumen vitæ: lucem
delicet illam, quæ illuminat
omnem hominem venientem
in hunc mundum, omnesque
beatos in vitæ æterna portum
liciter perduxit. Quò nos Deum
gratiâ sua tandem aliquando per-
ducere dignetur, ut Patrem, Fi-
lium & spiritum S. laudemus
& glorificemus in secula. Amen.
Eiusdem.